Ner 8. ROK 1842. ŚRODA 12 STYCZNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Dziś Honoraty P.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Dziś Czesława.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
	6	27" 7'" 917	— 10° 8	0'" 75	Pn Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	Mgła
10	2	8, 093	— 4, 5	1, 19	Wpn Wschodni słaby	Chmury	
	10	8, 041	— 11, 3	0, 72	Zadeu	Pogoda	Mgła

Wiadomości zagraniczne.

FRANCYA.

Paryż 29 Grudnia.

Wypadek wyboru prezesa izby opozycyę istotnie przeraził; nigdy jeszcze w oczekiwaniach swoich tak się nie zawiodła. Wszystkie pisma już dzisiaj zwycięztwo to ministrów wytłómaczyć usilują. Opozycya z oklepanym swoim argumentem i tą razą wyjeźdża — że wielu członków opozycyjnych nie było na posiedzeniu obecnych, co zapewne byłoby dowodem opieszałości nie do darowania. Z drugiéj strony słychać, że pan Lamartine ostatniemi czasy uczuł jakiś wstręt, stać się kandydatem ostatecznego stronnictwa, że więc sam na przyjaciół swoich nalegał, ażeby dla p. Sauzet głosowali. Jakkolwiek bądź, chociaż dla spokojności Francyi ustalenie bytu ministeryum nader jest pożądaném, nie trzeba jednak temu pierwszemu wypadkowi zbyt wielkiego przypisać znaczenia, owszem pamiętać wypada, o ile podobne większości w Francyi częstokroć się chwieją i przetwarzają. Oprócz tego uważamy, że izba istotnie bardzo jest jeszcze niekompletna, brak bowiem dotychczas 136 deputowanych, należących po części (60 — 70) do różnych odcieni opozycyi. Tudzież 193 głosów same przez się nie są jeszcze większością, bo przed 3 laty pan Odillon Barrot jako kandydat mniejszości także 193 głosów uzyskał. — Wszakże, cokolwiek bądź, moralne wrażenie tego pierwszego i w tym stopniu wcale niespodzianego tryumfu będzie wielkiém a ministeryum tym bardziéj zeń szczycić się może, ile że właśnie w téj chwili na agitacyach ze strony dzienników i na zabiegach stronnictw aby przeciwny wywołać wypadek, nie zbywało.

Dziennik sporów powiada; Wczoraj po posiedzeniu izby parów, kómmissya śledcza u kanclerza się zgromadziwszy postanowiła, ażeby natychmiast dodatkową instrukcyę rozpoczęto. Zdaje się niezawodną, że zeznania Colombiera i Braziera 5 albo 6 nowych aresztowań spowodowały. — *National* twierdzi z pewnością, że skazani Quenisset, Colombier i Brazier w poniedziałek wieczorem o 9 godzinie zawiadomieni zostali, że kara śmierci na nich zapadła na deportacyę zmienioną została.

Konstytucyonista wyraża dzisiaj o wiadoméj już sprawie posła pana Salvandy: »Trudność ta więcéj znaczy aniżeli się na pierwszy pozór zdaje. Ponieważ bowiem p. Salvandy, (choć podobnie jak i inni posłowie) u królowéj Izabelli jest zawierzytelniony, Espartero wnioskował ztąd, że rząd francuzki jego jako rejenta nie uznaje; ztąd to jego roszczenia, od których odstąpić nie chce. Zdaje się, że An-

glia tym pretensyom jego nie jest zupełnie obca. Rozumniejby więc było wcale nie wyprawiąć posła do Madrytu, aniżeli na nowe narażać się trudności, chyba że p. Guizot szukał powodu do niesnasek i sporów z Hiszpanią, w którym to razie rozumiemy, że w izbie interpellacyi dozna.«

Presse donosi: Pismo z Algieru z d. 21 głosi, że ważne wypadki jenerała Bugeanda zniewalają do pozostania w Afryce, że więc z dwumiesięcznego urlopu swego do Francyi, korzystać nie jest w stanie. Wiadomość ta, za autentyczność której ręczymy, zaspokoi zaiste tych, których choć chwilowe odwołanie jenerała tego niespokojności nabawiało. (Inne gazety o téj tak niespodzianéj nowinie nic zgoła nie wspominają.)

Gazette du Dauphiné zawiera następujący przypisek: »Udzielono nam właśnie z Rzymu list xiędza Borriceli, szambelana Ojca Św.: D. 10 grudnia, o godzinie 8 zrana, Papież tknięty został apoplexyą. W chwili, gdy ten list odchodzi, Papież od czterech godzin nie dał jeszcze żadnego znaku życia.«

Nowa opera p. Halevy, pod tytułem: »Królowa Cypryjska«, w pierwszém swém wczorajszém przedstawieniu sprawiła wielkie zadowolenie.

Dnia 1 *Stycznia.*

Po kilkodniowém głosowaniu i ukończonych wyborach, w izbie deputowanych, pan Sapey prawem starszeństwa przemówił wczoraj do kolegów i wezwał nowo obranego prezesa pana Sauzet wraz z sekretarzami aby zajęli swoje miejsca. Zasiadłszy na krześle prezesoskim p. Sauzet podziękował izbie za zaufanie po raz 3cl w nim położone i odczytał list ministra spraw wewnętrznych, w którym ten donosi, że król 1 stycznia przyjmie wielką deputacyę izby deputowanych.

Dnia 2 *Stycznia.*

Wczoraj o 12 godzinie w połndnie ciało dyplomatyczne, deputacye izby parów i deputowanych, tudzież urzędnicy wszystkich władz cywilnych i wojskowych stolicy składali królowi powinszowania nowego roku. Od roku 1830 pojawiło się dziś po raz pierwszy na dziedzińcu Tuilleryi około 20 karet z herbami przybyłych z przedmieścia *St. Germain* w powyższym celu, zkąd wnoszą że część stronnictwa legitymistów zbliża się do dynastyi lipcowéj.

A N G L I A.

Londyn 25 *Grudnia.*

W Bath, odbyło się w dniu 20 b. m. zgromadzenie przeciwników prawa zbożowego, na którém postanowiono, podać parlamentowi petycyę o zniesienie teraźniejszego prawa, jako szkodliwego dla wszystkich klas rękodzielnych i handlowych.

Wybory urzędników municypalności londyńskiéj które rozpoczęły się w dniu 21 b. miesiąca jeszcze nie są ukończone, i dla tego niemożna jeszcze nic pewnego powiedzieć względem ich, rezultatu o ile się takowy tyczy kwestyi finansowych i handlowych.

Wyprawa która pod rozkazami jenerała majora lorda Saltoun do Chin jest przeznaczoną w dniu 20 b. m. z rana opuściła port Plymonth na pokładzie 3 okrętów.

Liczemy teraz u nas 28 okrętów liniowych 34 fregat, 73 paropływów, 107 brygów, korwet i szalup, 2 okręta strażnicze, 8 królewskich jachtów, jeden statek kanonierski w ogóle 251 w służbie zostających statków, z których 41 większych i mniejszych od 120 do 10 dział na morzu śródziemném; w Chinach i Indyach wschodnich 21 powiększéj części małych; w Ameryce północnéj i Indyach zachodnich 32 także małe, w Brazylii i przy brzegach afrykańskich 29 małych, w Ameryce południowéj 6, na morzu kanadyjskiem 6, w Lizbonie i Gibraltarze 4, w Australii i na rzece łabędziéj 3, na wyprawach wcelu odkryć 2, na Nigrze cztery, inne zaś stoją w portach angielskich.

Jutro oczekujemy przybycia jednego okrętu z Ameryki, który zapewnie przywiezie notę prezydenta Tyller do kongresu. Dokument ten w téj chwili jest przedmiotem największéj ciekawości.

Prowincya mexykańska Yucatan, która teraz podobnie jak Texas oświadczyła się niepodległą rzeczą pospolitą; wydała odezwę w któréj oświadcza, że wszystkich politycznych zbiegów z północnéj Ameryki (podług projektowanéj poprawki do téj odezwy ma być: »wszystkich zacnych cudzoziemców« przyjmie za swoich obywateli.

Dnia 1 *Stycznia.*

Uroczystości z powodu chrzcin następcy tronu mają trwać cały tydzień.

Onegdaj w części miasta Londynu Marylebone liczne zgromadzenie słuchało prelekcyi p. Sidney Smith, który dowodził że prawo zbożowe zgubny wpływ wywiera na najniższą i średnią klasę i że lud powinien się domagać nietylko zniesienia onegóż ale nadto żądać zaprowadzenia podatku gruntowego. Przy końcu mowy wystąpił młody chartysta i koniecznie chciał zabrać głos, gdy zewsząd dał się słyszeć krzyk, »Na dół, precz z nim, wyrzucić go! Wstydź.

cie się chartyści!« Podniesieniem laski konstabler przywrócił porządek i zasłonił wziętego za kołnierz od skutków prędkiéj spedycyi.

HISZPANIA.

Madryt 26 *Grudnia.*

Rejent zagaił dziś długą mową kortezy w przytomności młodéj królowéj, która zasiadła na tronie, a siostra jéj na trybunie. Wszyscy reprezentanci obcych mocarstw byli obecni, wyjąwszy pana Salvandy który czeka na odpowiedź z Paryża, aby się mógł zastósować do nowych instrukcyi.

Obecni tu senatorowie odbyli tu wczoraj posiedzenie. Między innemi zajmującemi kwestyami, przyszła także na stół kwestya ministeryalna. Ale zgromadzenie to było tak nie liczne, że miano zgodzić się na odroczenie téj kwestyi. Deputowani także wkrótce rozpoczną swoje przygotowawcze narady. Codziennie przybywa z prowincyi wielu deputowanych i senatorów, i kortezy będą zapewnie w dostatecznym komplecie w d. 26 przeznaczonym na zagajenie posiedzeń.

Ministrowie bardzo często zgromadzają się, aby się porozumieć względem układu mowy zagajającéj posiedzenia kortezów. Rejent będzie obecnym na tém posiedzeniu, które się odbędzie w sali senatu. Kwestya prezesostwa jest teraz jedną z najważniejszych. Deputowani ministeryalni usiłują utrzymać pana Argnelles, opiekuna królowéj. Gabinet popiera tę kandydaturę. Dwie inne frakcye izby dają pierwszeństwo panu Valdillo byłemu ministrowi i deputowanemu z Kadyxu, i p. Acunna vice prezesowi izby na przeszłych posiedzeniach. Jeśliby te dwie frakcye złączyły się dla jednego z tych dwóch kandytatów, w takim razie pan Arguelles straciłby większość. Ale opozycya nie poprzestanie na tém zwycięztwie, a zatém rejentowi nie pozostanie nic innego jak rozwiązanie kortezów. Jednakże zważywszy jakby mogły teraz odbyć się ogólne wybory, krok ten musi się wydawać niezmiernie śmiałym. Wybory municypalne podają tu aż nadto smutny przykład. Stronnictwo republikańskie zadaje sobie jak największe trudy aby dostać w swoje ręce władzę.

Jenerał don Francisco Valdes, został mianowany naczelnikiem politycznym prowincyi Huesca.

W téj chwili przedmiotem wielkiego zajęcia jest tu utworzenie towarzystwa żeglugi parowéj, która ma zająć Ebro najprzód od Saragossy do Barcelony a późniéj aż do stolicy Katalonii od Logrono. Rejent przyrzekł szczególną swoją protekcyę temu przedsiewzięciu, i sam złożył do składki bardzo znaczną summę.

W Murcyi ajutnamiento zostało wybrane w wielkiéj cichości i najspokojniéj. Z pomiędzy 60,000 dusz tylko 20 osób miało udział w wyborach.

NIEMCY.

Munich 23 *Grudnia.*

Od dwóch dni jedna wiadomość utrzymuje wszystkie salony naszéj stolicy w radosnym ruchu. W zeszłą niedzielę uwierzytelniony przy tutejszym dworze królewsko-pruski poseł brabia Dönhoff, przywiózł tu zezwolenie dostojnych rodziców narzeczonéj naszego xięcia następcy tronu, i tym sposobem niewątpliwém jest już połączenie J. K. Wysokości xięcia następcy tronu, z Jéj K. Wysokością xiężniczką Maryą pruską, córką J. K. W. Xięcia Wilhelma, stryja panującego króla pruskiego. Jeśli ta wiadomość musi napełniać radością i nadzieją szczęśliwéj przyszłości dla naszego xięcia następcy tronu, każde serce które przyjęte jest przychylnością dla naszego panującego domu, bez zaprzeczenia także, każde niemieckie serce cieszyć się musi tém nowém zbliżeniem się dwóch najpotężniejszych domów panujących w naszéj wspólnéj ojczyznie.

TURCYA.

Konstantynopol 15 *Grudnia.*

Nowy wielki wezyr Izzed Mehmed pasza rozpoczął swoje urzędowanie zniesieniem sławnego hatyszeryfu z gylhane i oddaleniem osób mu nieprzyjaznych. Kroki te mające na celu przywrócenia dawnego stanu rzeczy obudziły fanatyzm turków nieprzystępnych cywilizacyi i zapewne ważne za sobą pociągną skutki, stanowczo wpływając na polityczny byt państwa otomańskiego, którego przyszłość coraz wątpliwszą staje się.

Stan Syryi z każdym dniem smutniejszy bierze obrot. Nie tylko przez moralną pomoc anglików, ale nawet przez dostawy broni i amunicyi, druzowie wzięli górę nad maronitami. Ponieważ głos publiczny przy tych nieszczęśliwych wypadkach zbyt jawnie podniósł się przeciw anglikom, przeto nadeszło tu nakoniec z Londynu, po czterykroć już żądane odwołanie kommissyi wojskowéj angielskiéj zostającéj w Syryi. Ale jak już poprzednio doniosłem, naczelnik téj kommissyi, pułkownik Rose, pozostaje tam jako jeneralny konsul angielski w Syryi. A zatém przez odwołanie stojącéj w

Beirut kompanii angielskiéj artyleryi, kommissya zmieniła tylko imie, na czém Turcya nic nie zyskuje; bo oficerowie angielscy zwiedzili wzdłuż i wszerz cały kraj, pozdejmowali wszelkie plany, a pułkownik Rose pozostaje teraz nietylko jako szef sztabu głównego, ale nawet jako dyplomatyczna osoba w Syryi. Oficerowie którzy byli przydzielonemi do owéj kommissyi wojskowéj, przybrali teraz tytuł pomocników jeneralnego konsula, i tym sposobem anglicy mają zawsze w Syryi silną postawę, przez ciało dyplomatyczne i zawsze gotowy sztab główny. Ponieważ podwójne te obowiązki przez jedne te same osoby są wypełniane, nikt przeto nie może uskarżać się na to. Ale jak nieskończenie wielkie korzyści może mieć dla anglików ta chytra polityka we względzie ich zamiarów tyczących się Syryi, to jest aż nadto jawnem.

Mohamud Reszid pasza, gubernator twierdzy Acre, został przez Solimana paszę posłany do Konstantynopola i jest tu oczekiwany. Powodem tego posłania ma być że Reszid nieroztropnie i bez rozkazu z jednym batalionem turków pomaszerował przeciw Druzom i wdał się z nimi w walkę, w któréj nietylko cofnąć się musiał z swemi żołnierzami, ale nawet sam odniósł ranę. Po tym nieprzyjémnym przypadku Selim pasza pospieszył zawiadomić druzów, że gubernator Acry samowolnie działał, nie otrzymał bowiem żadnego rozkazu z Konstantynopola, aby się mięszał z bronią w ręku w zatargi górali.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 10 do dnia 11 Stycznia.

Grzybowski, Jakubowska Romana ob., Lebowski Michał ob., Sadowski Jan ob., Wosiński Ludwik, z Polski; — Reindl Leopold, Lindstrom kuryer ces. ross., Tisenhansen Katarzyna hr., Zeliński Marcyan ob., z Galicyi; — Kayser Ludwik, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Siennicka Balbina, Oraczewski Edward ob., Lindstrom kuryer ces. ross., Tizenhansen Katarzyna hr., Stradomski Roch ob., Zwierkowska Józefa ob., do Polski; — Kammler Edward, do Galicyi; — Rakowski Jan, do Pruss.

Doniesienie Urzędowe.

Nro 7028.

WYDZIAŁ DOCHODÓW PUBLICZNYCH I SKARBU W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu.

Oznajmia tym wszystkiem których to interessować może, iż w dniu 27 stycznia 1842 roku odbywać się będzie licytacya głośna na sprzedaż 377 centnarów i 107 funtów ołowianki, od ceny złp. 10 za jeden centnar wagi berlińskiéj na pierwsze wywołanie oznaczonéj: ktokolwiek zatém ma chęć ubiegania się o nabycie tego artykułu, zechce przed godziną 11tą w dniu powyż wyszczególnionym zgłosić się do Wydziału Skarbowego i zaopatrzyć w *vadium* 1/10 części całego szacunku wystawionéj na sprzedaż ołowianki, odpowiednie, gdzie warunki licytacyi będą mogły być poprzednio przejrzane.

Kraków dnia 4 stycznia 1842 r.

A. Wężyk.

(1r.) *Nowakowski* Sek.

Prawnie zajęte ruchomości, mianowicie: koni para gniady i kasztanowaty będą sprzedanemi na końskim targowisku przy Kleparzu w dniu 18 stycznia 1842 r. o godzinie 10 rannéj to jest we wtorek, zaś para cieląt dwóch roczniaków, troje prosiąt i wóz furmański w dniu 14 b. m. i r. to jest w piątek na targowisku trzody przez publiczną licytacyą, chęć kupna mający zechcą się w miejscu i czasie oznaczonym znajdować.

Karol Koisiewicz Kom. Sąd.

Doniesienie prywatne.

Kryspin Hr. Żeleński,

płacąc wszystko doraźną gotówką, ostrzega wszelkich kupców i rzemieślników, aby na imie do domu lub dóbr jego na bórg nie dawali, nie robili; w przeciwrazie szkodę wynikłą sam sobie borgujący przypisze. (3r.)